

Важливе значення у професійній підготовці відіграє контроль знань та вмінь здобувачів освіти. Під час дистанційного навчання організація такого контролю має свої особливості, зокрема широкого вжитку набуває електронний тестовий контроль (Google Forms, Майстер-Тест, LearningApps тощо).

Ураховуючи, що окреме місце в освітньому процесі ЗП(ПТ)О посідають уроки виробничого навчання, у процесі дистанційного навчання їх проведенню має передувати ретельна підготовка, зокрема для вступного інструктажу доцільно відзняти відеоматеріали з презентацією трудових прийомів, а під час підсумкових інструктажів організувати онлайн-зустрічі з учнями в синхронному режимі. Однак варто зауважити, що не кожний урок виробничого навчання можна провести в умовах дистанційного навчання. Окремі теми вимагають формату безпосереднього спілкування з учнями в лабораторних приміщеннях.

На сьогодні дистанційне навчання є альтернативою традиційної освіти. Його ефективність залежить від багатьох чинників, серед яких можна виокремити такі: рівень цифрової грамотності як педагогічних працівників, так і учнів; технічні можливості учасників освітнього процесу; самосвідомість учнів щодо необхідності опанування знань і навичок.

Література

1. Положення про дистанційне навчання : наказ Міністерства освіти і науки від 25.04.2013 р. № 466. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text> (дата звернення: 12.10.2020).

2. Запорожцева Ю.С. Основні принципи та критерії ефективного партнерства учасників освітнього процесу. *Збірник науково-методичних матеріалів конференції «Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах нової української школи»*. 2019. URL: <https://conf.zippo.net.ua/?p=77> (дата звернення: 14.10.2020).

Мося Ірина Анатоліївна,

кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник
Інституту професійно-технічної освіти НАПН України

РЕЗУЛЬТАТИ ПРОЄКТУВАННЯ ЯК ЗАСІБ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Варто зосередити увагу на тому, що основним критерієм результативності фахової передвищої освіти сьогодення є її якість, тобто відповідність умов освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства та стандартів фахової передвищої освіти, професійних та/або міжнародних стандартів (за наявності), а також потребам зацікавлених сторін і суспільства (*Закон України «Про фахову передвищу освіту»*). Варто зазначити, що ця технологія, незважаючи на її прагматичність, досить гнучка і варіативна. Педагогічна практика нині використовує різноманітні проєкти, що задовольняють соціальні, регіональні, професійно-педагогічні та інші вимоги

до підготовки фахівців. У сучасній педагогіці проекти поділяють за комплексністю й характером контактів (монопроект, міжпредметний проект), за тривалістю виконання (мініпроекти, короткотермінові проекти, річні), за кількістю учасників виконання проекту – індивідуальні, парні, групові.

Метод проектів як технологія навчання, раціонально поєднуючи теоретичне й практичне навчання, ґрунтується на таких положеннях:

- метод проектів завжди зорієнтований на самостійну діяльність студентів;
- в основу методу проектів покладено ідею, яка відображає сутність поняття «проект», його прагматичну спрямованість на результат;
- в основі проекту лежить певна проблема, що має дослідницький характер та потребує інтегрованих знань і вмінь із різних сфер науки, техніки й технології для її вирішення;
- структурування змістової частини проекту (з визначеними результатами окремих етапів);
- виконання проекту має передбачати всі етапи навчального дослідження (визначення проблеми, формулювання дослідницьких завдань, висування гіпотез, визначення методів дослідження, проведення дослідження, аналіз й оформлення отриманих висновків і результатів);
- за умов реалізації методу проектів однаковою мірою застосовуються різні форми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів, але робота має бути самостійною та практично значущою для кожного;
- результат проектної діяльності повинен мати практичне, теоретичне або пізнавальне значення, його можна побачити, осмислити, застосувати; він має бути певним чином матеріалізованим.

Отже, навчальний проект – це комплекс пошукових, розрахункових, дослідницьких, графічних та інших видів робіт, що виконуються студентами самостійно за організаційно-консультативної підтримки викладача з метою практичного чи теоретичного розв’язання проблеми. Технологія навчального проектування може бути з успіхом застосована в процесі оволодіння студентами предметами як природничо-математичної, так і суспільно-гуманітарної підготовки на будь-яких етапах оволодіння програмою та під час вивчення матеріалу різного ступеня складності.

Суттєво, що в технології навчального проектування викладачеві відводиться роль помічника, консультанта, причому консультації студентам щодо виконання проекту мають бути евристичними, проблемними. Інакше кажучи, необхідно спонукати студента самостійно знайти відповідь на питання, лише вказати йому напрям пошуку, створити таку суперечність, щоб він сам, своїми розумовими зусиллями її розв’язав. Прикладом можуть бути такі відповіді викладача у звертаннях до нього розробників проекту: *А ви врахували, що... Ви переконалися, що ці результати отримані за валідною методикою? Ви не всі фактори визначили. Спробуйте... Це треба довести... Я б вам поради прочитати статтю (монографію, художню книгу)... Треба підкріпити результати опитування викладачів (студентів, бібліотекарів,*

фахівців тощо) результатами реальної практики... Зверніть увагу на вихідні дані... А як ця проблема розв'язується в теорії?...тощо.

У табл 1.1 виписано особливості діяльності студентів і викладача в процесі проектування.

Таблиця 1.1

Зміст та характер діяльності учасників виконання проекту

Стадії проектування	Зміст роботи	Діяльність студентів	Діяльність викладача
1. Запуск проекту	Визначення теми й мети проекту. Підбір робочих груп. Пошук ідей, проблем. Формулювання головної проблеми проекту. Визначення цілей дослідження. Формулювання підтем (проблем): визначення підтем і проблем, кола питань в групах. Планування роботи: обговорення в групах (парах) плану роботи, головних питань, методів збирання й опрацювання даних, форми подання результату. Доведення до студентів критеріїв оцінки результатів проекту.	Розподіляються на групи (пари). Обговорюють тему з викладачем, дискутують, визначають цілі, завдання проектування. Розробляють план дій, визначають методи збирання й опрацювання даних. Розподіляють обов'язки щодо виконання завдань проектування. Чітко визначають форми подання результатів кожним студентом та командою в цілому.	Ознайомлює з методикою проектування. Умотивовує учнів на творчу роботу. Допомагає визначити мету, завдання для кожної групи (пари). Висловлює пропозиції, радить ідеї. Допомагає провести мозковий штурм. Проводить евристичне консультування. Спрямує дискусію на прийняття оптимальних варіантів рішень. Спостерігає, оцінює активність і результативність роботи кожного студента.
2. Виконання	Організація виконання робіт. Збір необхідних даних (аналіз джерел, пошук інформації в Інтернет, інтерв'ю, тести, анкетування, експерименти тощо). Аналіз результатів та відбір оптимальних варіантів розв'язання проблем.	Кожен студент виконує власне завдання проекту, збирає необхідні дані, оброблює інформацію, ознайомлює колег з його результатами. Обговорення результатів.	Проводить консультації, спостерігає за виконанням плану дослідження, оцінює результати діяльності студентів на кожному етапі, бере участь у дискусії, дає поради щодо оформлення

	Формулювання понять, узагальнень, висновків. Оформлення результатів проєктування.	Спільне формулювання узагальнень, висновків проєкту. Оформлення результатів.	результатів, оприлюднює оцінки за етапами, визначає групи-лідери, кращих «дослідників».
3. Захист	Захист проєктів. Оцінка результатів проєктування Підведення підсумків. Успіхи і невдачі студентів. Вибір нових напрямів проєктної діяльності.	Кожен член групи доповідає свою визначену частину доповіді. Обговорює результати, оцінює власну та групову роботу.	Організовує взаєморецензії проєктів. Заслуховує доповіді. Оприлюднює кінцеві оцінки. Організовує підсумкову дискусію.

Доведено, що в процесі проєктної діяльності підвищується рівень зацікавленості студентів конкретним предметом, посилюється їхній інтерес до навчання. Адже, виконуючи проєкт, студенти залучаються до пошуку вирішення проблеми та способів її дослідження, їм надається можливість демонстрації реальних результатів у процесі роботи над навчальним проєктом. Здобувачі освіти навчаються не лише розробляти й виконувати проєкт згідно з поставленим завданням, а й презентації його результатів для широкої аудиторії; привчаються до використання підходів щодо раціонального розподілу й управління часом; розкривають власні творчі здібності та креативне мислення. Саме ці результати навчального проєктування і є тими критеріями, що оцінюють якість підготовки майбутніх техніків, технологів, менеджерів у коледжах.

Отже, беручи до уваги вищезазначене, можна дійти висновку, що застосування проєктів у навчальному процесі підвищує ефективність і якість засвоєння знань студентами, сприяє формуванню вмінь працювати з інформацією, аналізувати, систематизувати, узагальнювати, робити висновки, висувати ідеї, знаходити варіанти розв'язання проблеми, передбачати можливі наслідки рішень, обґрунтовувати власну думку, знаходити компроміс, прогнозувати результати власної діяльності. А оцінювання педагогічними працівниками результатів навчального проєктування дає відповідь на запитання: на скільки якісно здійснюється професійна підготовка фахівців у коледжі.

Перспективи подальших наукових пошуків пов'язуємо з обґрунтуванням та розробленням системи оцінювання компетентнісних досягнень студентів у коледжі.